



Universitatea Tehnică a Moldovei

**ELABORAREA PROIECTULUI DE AMENAJARE A
TERITORIULUI CU PLANTAȚII VITICOLE
ÎN LOCALITATEA TALMAZA,
RAIONUL ȘTEFAN VODĂ**

Student:

Guțu Vasile

Coordonator:

**Rodica Sîrbu
dr., conferințiar universitar**

Chișinău, 2024

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru
Departamentul Inginerie Civilă și Geodezie

Admis la susținere:

Șef DICG, conf. univ. dr.

_____ **A. Taranenco**

“ ____ ” _____ **2024**

Elaborarea proiectului de amenajare a teritoriului
cu plantații viticole în localitatea Talmaza,
raionul Ștefan Vodă
Proiect de licență

Student:

Guțu Vasile
gr. COT-197 AG

Coordonator:

Rodica Sîrbu
dr., conferințiar universitar

Consultant:

Gavrilov Diana
lector universitar

Bencheci Mihail
dr., conferințiar universitar

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru
Departamentul Inginerie civilă și geodezie
Programul de studii: 0731.3 – Cadastru și organizarea teritoriului

APROB:

Șef PS COT, conf. univ., dr.

_____ E. Zubco

” ” _____ 2024

CAIET DE SARCINI

pentru proiect de licență al studentului
Guțu Vasile

1. Tema proiectului de licență *Elaborarea proiectului de amenajare a teritoriului cu plantații viticole în localitatea Talmaza, raionul Ștefan Vodă*

confirmată prin hotărârea Consiliului facultății nr. 6 din 18 martie 2024

2. Termenul limită de prezentare a proiectului de licență 25 mai 2024

3. Datele inițiale pentru proiectare:

- Evidența grafică a localității cu curbe de nivel la scara 1:10000;
- Planul pedologic, materiale ortofoto.

4. Conținutul memoriului explicativ :

- Introducere
- Bazele metodologice, legislative și normative ale amenajării teritoriului plantațiilor viticole
- Caracteristica condițiilor naturale și economice a localității
- Amenajarea teritoriului plantațiilor multianuale
- Analiza economică a amenajării teritoriului pentru plantațiile viticole
- Securitatea și sănătatea în muncă

5. Conținutul părții grafice a proiectului de licență:

- Cartograma pantelor pe sectoare
- Planul pedologic pe sectoare
- Proiectarea rețelei de tarlale
- Proiectarea asolamentelor
- Proiectarea plantațiilor multianuale, varianta -1
- Proiectarea plantațiilor multianuale, varianta -2

6. Lista consultanților

Consultant	Capitol	Confirmarea realizării activităților	
		Semnătura consultantului (data)	Semnătura studentului (data)
Sîrbu Rodica	Bazele metodologice, legislative și normative ale amenajării teritoriului plantațiilor viticole		
Sîrbu Rodica	Caracteristica condițiilor naturale și economice a localității		
Sîrbu Rodica	Amenajarea teritoriului plantațiilor multianuale		
Gavrilov Diana	Analiza economică a amenajării teritoriului cu plantații viticole		
Benchechi Mihail	Securitatea și sănătatea în muncă		

7. Data înmânării caietului de sarcini _____

Coordonator Sîrbu Rodica _____
(semnătura)

Caietul de sarcini a fost recepționat pentru realizare
de către studentul Nume Prenume Guțu Vasile _____
semnătura, data

PLAN CALENDARISTIC

Nr. crt.	Denumirea etapelor de proiectare	Termenul de realizare	Notă
1	Bazele metodologice, legislative și normative ale amenajării teritoriului plantațiilor viticole	29.01.2023-17.02.2024	
2	Caracteristica condițiilor naturale și economice a localității	19.02.2024-09.03.2024	
3	Amenajarea teritoriului plantațiilor multianuale	11.03.2024-20.04.2024	
4	Analiza economică a amenajării teritoriului cu plantații viticole	22.04.2023-14.05.2023	
5	Securitatea și sănătatea în muncă	15.05.2023-20.05.2023	

Studentul _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Coordonator _____
(numele, prenumele) (semnătura)

ADNOTARE
la proiectul de licență cu tema
„Elaborarea proiectului de amenajare a teritoriului cu plantații viticole în localitatea
Talmaza, raionul Ștefan Vodă”
a studentului gr. COT- 197 AG specialitatea „Cadastru și Organizarea teritoriului”
autor **Guțu Vasile**

Structura proiectului: Proiectul de licență include adnotări în limba română și engleză, cuprins, introducere, cinci compartimente, concluzii, surse bibliografice 33 de titluri și 62 pagini memorii explicative.

Cuvinte cheie: resurse funciare, plantații viticole, sortiment viticol, asolament, indicatori economici, investiții.

Scopul proiectului este identificarea sectoarelor de teren care corespund indicatorilor pentru înființarea plantațiilor viticole printr-o promovare a politicii investiționale în domeniul vitivinicol al agriculturii.

Pentru realizarea scopului ne-am propus câteva obiective: identificarea beneficiarilor agricoli ce vor să participe la dezvoltarea și promovarea agriculturii în Republica Moldova și identificarea soluțiilor în vederea utilizării eficiente a resurselor funciare și umane prin creșterea productivității terenurilor agricole elaborând proiecte de organizare a teritoriului.

Proiectul a fost elaborat utilizând metodele de cercetare, precum: grupări de analiză și sinteză, metode statistice de evaluare și metoda experimentală.

Pentru realizarea studiului am analizat acte legislative, documente publice, rapoarte oficiale și articole de specialitate.

Datele cantitative au fost extrase din baza de date a Biroului Național de Statistică din Republica Moldova, din rapoarte și documente oficiale a Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru a Republicii Moldova din baza de date a Infrastructurii Naționale de Date Spațiale la scara 1:10000, am analizat și am decupat hărți tematice necesare pentru elaborarea proiectului.

Ca rezultat a fost elaborat proiectul tehnic de înființare a plantației viticole pe o suprafață totală de 173,41 ha.

Obiectul cercetării reprezintă teren agricol cu o suprafață de 173,41 ha din extravilanul localității Talmaza, raionului Ștefan Vodă. Rezultatul este elaborarea proiectului pentru plantația viticolă, inclusiv alegerea sortimentului și calculul investițiilor necesare pentru înființarea plantațiilor.

Rezultatele prezentate în proiect pot servi ca material inițial pentru argumentarea subvenționării agenților economici interesați în dezvoltarea agriculturii și mediului rural în Republica Moldova.

ANNOTATION
to the bachelor project with the theme
„ Development of the land development project for vineyards in Talmază settlement, Ștefan Vodă district”
of the student gr. COT- 197 AG specialty "Cadastru and Land Management"
author **Guțu Vasile**

Project structure: Bachelor project includes annotations in Romanian and English, table of contents, introduction, five chapters, conclusions, bibliography composed by 33 titles and 62 pages of explanatory information.

Keywords: land resources, vineyards plantations, vineyard assortment, crop rotation, economic indicators, investments.,

The purpose of the project is to identify the land sectors that correspond to the indicators for the establishment of vineyard plantations seen through the lens of promoting the investment policy in the field of agriculture.

In order to achieve the goal, few objectives were set: the identification of agricultural beneficiaries who want to participate in the development and promotion of agriculture in the Republic of Moldova and the identification of solutions for the efficient use of land and human resources by increasing the productivity of agricultural land through developing land management projects. The project was developed using **research methods**, such as: SWOT analysis and synthesis, statistical evaluation methods and also the experimental and cartographic method.

To carry out the study it was analyzed legal documents, public documents, official reports, and specialized articles.

The quantitative data were extracted from the database of the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, from reports and official documents of the Agency for Geodesy, Cartography and Cadaster of the Republic of Moldova, from the National Spatial Data Infrastructures database at a scale of 1:10000, thematic maps necessary for the development of the project were analyzed and developed.

As a result, the technical project for the establishment of the vineyard plantation on a total area of 173,41 ha was developed.

The object of the research is agricultural land with an area of 173,41 ha in Talmază settlement, Ștefan Vodă district. The result is the elaboration of the project of the vineyard, including the choice of the assortment and the calculation of the necessary investments for the establishment of the plantations.

The results presented in the project can serve as initial material for the argumentation of subsidizing the interested economic agents in order to develop agriculture and the rural areas in the Republic of Moldova.

CUPRINS

INTRODUCERE	10
1 BAZELE METODOLOGICE, LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE ALE AMENAJĂRII TERITORIULUI PLANTAȚIILOR VITICOLE.....	14
1.1 Baza juridică a dezvoltării sectorului viti-vinicol al republicii.....	14
1.2 Influența factorilor de mediu asupra dezvoltării și fructificării plantelor viticole.....	16
2 CARACTERISTICA CONDIȚIILOR NATURALE ȘI ECONOMICE A LOCALITĂȚII TALMAZA RAIONUL ȘTEFAN VODĂ.....	18
2.1 Date generale despre localitatea Talmaza.....	18
2.2 Caracteristica stării actuale a fondului funciar, alegerea sectorului pentru amplasarea plantației viticole.....	24
3 AMENAJAREA TERITORIULUI PLANTAȚIILOR VITICOLE.....	30
3.1 Amenajarea teritoriului plantațiilor viticole.....	37
3.1.1 Proiectarea tarlalelor, parcelelor, rețelelor de drumuri, fâșiilor forestiere în plantația viticolă	41
3.1.2 Selectarea și amplasarea soiurilor în plantațiile viticole	43
3.1.3 Tehnologia înființării și îngrijirea plantațiilor viticole.....	46
3.2 Argumentarea economica a proiectului	
4 ANALIZA ECONOMICA A AMENAJĂRII TERITORIULUI PENTRU PLANTAȚII VITICOLE ÎN LOCALITATEA TALMAZA, RAIONUL ȘTEFAN VODĂ.....	50
4.1 Analiza procesului din punct de vedere economic și organizatoric.....	50
4.2 Calculul normei de timp la restabilirea în teren a hotarelor pentru elaborarea proiectului de organizare a teritoriului plantațiilor viticole.....	52
4.3 Descrierea echipei și remunerarea muncii la restabilirea în teren a hotarelor pentru elaborarea proiectului de organizare a teritoriului plantațiilor viticole.....	54
4.4 Descrierea imobilizărilor corporale și necorporale și calculul amortizării la restabilirea în teren a hotarelor pentru elaborarea proiectului de organizare a teritoriului plantațiilor viticole....	55
4.5 Calculul costului lucrărilor la restabilirea în teren a hotarelor pentru elaborarea proiectului de organizare a teritoriului plantațiilor viticole.....	56
5. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ.....	58
5.1 Dispoziții generale și analiza stării actuale de protecție a muncii în Republica Moldova.....	58
5.2 Elaborarea instrucțiunii de protecție a sănătății în muncă.....	61
CONCLUZII	64
BIBLIOGRAFIE	65

UTM 0731.3 – 15 ME

Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnăt.	Data				
Elaborat		Gutu V.			Elaborarea proiectului de Amenajare a teritoriului cu plantații viticole în localitatea Talmaza raionul Ștefan Vodă	<i>Faza</i>	<i>Coala</i>	<i>Coli</i>
Coordonator		Șîrbu R.				L		67
Verificat		Zubco E.				<i>UTM FCGC COT-197 AG</i>		
Aprobat		Taranenco A.						

INTRODUCERE

Sectorul vitivinicol este o industrie care susține economia și promovează imaginea țării noastre pe plan mondial. Acest sector duce faima Republicii Moldova în circa 70 de țări și duce faima țării pe arena internațională, această ramura vinificației este foarte importantă, cu un potențial de creștere.

Republica Moldova este al 20-lea cel mai mare producător și al 14-lea cel mai mare exportator de vin din lume. Potrivit datelor oferite de Oficiul Național al Viei și Vinului, în prezent, vinurile noastre ajung pe rafturile magazinelor din 75 de țări. În anul trecut, Republica Moldova a exportat 91,3 milioane de litri de vin.

Ramura vinificației este una dintre cele mai importante din Republica Moldova. Procesul de dezvoltare este avansat, având potențial de creștere. Dovada este că au crescut sumele de vânzare precum și ponderea în PIB-ul țării. Dacă în faza inițială exportam vin în vrac la prețuri reduse, astăzi, volumele exportate de vin în vrac este în scădere și livrăm mult mai mult vin îmbuteliat. Vinul de calitate ne-a dus faima peste tot. În prezent, sectorul vinicol constituie 3% din PIB-ul național și 8% la sută din totalul de exporturi.

Sectorul vitivinicol este cel mai mare creator de locuri de muncă în mediul rural, iar numărul agenților economici care activează în acest domeniu și care sunt înscrși în Registrul Vitivinicol a ajuns la aproximativ 59 de mii. Un alt factor interesant este că Republica Moldova are cea mai mare densitate a podgoriilor pe cap de locuitor la nivel mondial, raportată la suprafața totală de terenuri agricole. Țara noastră este cunoscută cu cea mai mare colecție de vinuri din lume, cu aproximativ 1,5 milioane de sticle, colecția a fost înregistrată în Cartea Recordurilor Guinness.

În ultimii ani Ministerul de resort încurajează cooperarea între micii producători de struguri și procesatori și a elabora un proiect amplu de înregistrare a plantațiilor viticole în Registrul vitivinicol, pentru a cunoaște suprafețele și calitatea acestora.

Potrivit estimărilor experților, în 2023 recolta de struguri de masă a fost de 100-110 mii de tone, în 2021 Moldova a recoltat aproximativ 85 mii de tone de struguri, în 2020- 70 de mii de tone, în 2019 – 112 mii de tone, în 2018 – 126 de mii de tone, cifră maximă pentru perioada de cinci ani.

Din cauza că cea mai mare parte a producției de struguri de masa este concentrată în gospodăriile agricole mici, care dețin de obicei plantații mai mici de 5 ha, nu există posibilitatea de a determina exact volumul de struguri de masa comercializabili din țară.

Potrivit informațiilor asociațiilor producătorilor de struguri și în baza datelor Serviciului Vamal al RM în anul 2023 cei mai mari cumpărători de struguri moldovenești au fost Ucraina și România, Moldova a exportat cantități majore de struguri în Rusia, Kazahstan, Belarus, Polonia și Letonia. Moldova este cea mai premiată țară din Europa de Est pentru calitatea vinului, în ultimii cinci ani, vinurile din țara noastră au fost premiate de cinci mii de ori.

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		8

În 2023 din cauza înghețurilor, inundațiilor, secetei, multe țări europene au avut recolte de struguri relativ mici, ceea ce explică cererea mare pentru strugurii de masa moldovenești. Cu toate acestea pe termen lung viticultorii moldoveni vor trebui să actualizeze sortimentul și să îmbunătățească sistematic calitatea producției.

Astăzi Moldova exportează mult vin îmbuteliat, ceea ce înseamnă vin de calitate, ceea ce ne-a adus și faima la nivel internațional. Este o creștere fenomenală, având drept concurenți țări consacrate producerii de vinuri. Trecem printr-o perioadă grea, din cauza prețului la gaz, respectiv se majorează prețul sticlei. Prețul majorat însă sper să nu fie un impediment. Cred că în 2023-2024 vom ajuta și micii producători să se încadreze în acest proces de internaționalizare”,

Circa 15% din populația aptă de muncă este antrenată în câmpul muncii în sectorul viticol, peste 52 de mii de fermieri au afaceri în acest domeniu.

În ultimii 10 ani, sectorul vitivinicol din Republica Moldova a făcut, la propriu, o revoluție, ajungând la cel mai înalt nivel de dezvoltare. Acum urmează să continuăm toate aceste procese. Direcțiile principale de acțiune sunt: consolidarea relațiilor între viticultori și vinificatori, sporirea productivității și calității strugurilor, stimularea activităților de promovare și marketing. Acest lucru este imperativ, pentru că suntem într-o concurență acerbă la nivel regional și global cu toate țările care produc vinuri.

În 2022, Uniunea Europeană a asigurat liberalizarea completă a comerțului produselor agricole în Moldova. Țările din UE sunt cei mai importanți parteneri comerciali ai Republicii Moldova, 70 % dintre companiile exportatoare exportă pe acest segment de piață. Totodată, UE continuă să ofere asistență directă care să sprijine sectorul de afaceri. În cadrul programului de afiliere implementat de Guvernul Republicii Moldova cu sprijinul Băncii Europene de Investiții, 77 de beneficiari din sectorul vitivinicol au investit 99 de milioane de euro. Astfel de experiențe ne inspiră să ne continuăm parcursul european, care e unul comun.

În calitate de țară candidat al UE și din momentul aderării, Republica Moldova va adapta regulamentul de gestionare a potențialului vitivinicol care, din 2016, a permis statelor membre UE să autorizeze plantarea unei creșteri anuale de până la 1 % din podgoria deja plantată.

Pentru prevenirea și atenuarea secetei, au fost elaborate soluții care necesită a fi integrate de la înființarea podgoriilor noi: alegerea materialului săditor (sol portaltoi), agrotehnici care iau în considerație densitatea de plantare, raportul perete vegetal/struguri, forma butucului, practici de întreținere a solului. De asemenea, va fi pus accent și pe tehnicile inovative de umbrire și de modificare a microclimei viței-de-vie, care influențează temperaturile și evaporă transpirația: viti-silvicultura, aplicarea straturilor de kaolin, plase cu funcție de umbrire, agrivoltaismul

În urma cantităților mici de precipitații din anii 2022-2023 și pe fondul unor temperaturi extrem de ridicate din luna august, în plantațiile viticole se înregistrează stres hidric sever și moderat pentru plantele de viță-de-vie, iar în cazul în care condițiile meteo actuale vor continua,

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
						9
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

ele ar putea duce la o diminuare a recoltei de struguri cu aproximativ 25 000 - 50 000 de tone față de anul trecut.

În anul 2023, recolta de struguri pentru vin a fost mai mică față de anul trecut cu aproximativ 50 de mii de tone, fiind estimată la 230 de mii de tone de struguri de vin, prețurile de comercializare a strugurilor se estimează de la 3 la 6 lei.

În schimb, se estimează o cantitate mai mare de struguri de masă, su înregistrat recolte de 10-12 tone la hectar, iar pe sisteme intensive de suport Pergola ajunge la 30-35 tone la hectar, prețul la strugurii de masă pe piața internă este de 9-12 lei, iar pe cea externă sunt comercializați cu aproximativ un euro.

Calitatea strugurilor pentru comerț, în special a strugurilor orientați spre export, a crescut în ultimii ani, ceea ce are un impact pozitiv asupra prețului.

Obținerea unor producții de struguri stabile și de calitate pentru procesare industrială și comercializare în stare proaspătă, inclusiv cea destinată conservării, depinde în mare măsură de impactul calamităților naturale, generate de factorii climatici, hidrologici, biologici mai dominanți, precum: gerurile și fluctuațiile de temperatură din timpul iernii, înghețurile târzii de primăvară și timpurii de toamnă, grindina, secetele de lungă durată, lipsa sau surplusul de precipitații în perioada maturării boabelor. Menționăm că dezvoltarea durabilă și economic avantajoasă a ramurii poate avea loc doar în cazul în care acești factori vor fi luați în considerare la fondarea de noi plantații prin interacțiunea lor cu alți factori tehnologici precum: tehnologia de cultivare și procesare, proprietățile biologice ale soiurilor ș.a.

Vinificația este parte din patrimoniul Moldovei, iar pe lângă aceasta, este un catalizator important pentru creșterea și dezvoltarea economică. USAID Moldova susține sectorul vitivinicol al țării deja de 18 ani, perioadă în care am văzut schimbări fundamentale. După cele 2 embargouri impuse de Rusia, sectorul vitivinicol al țării și-a îmbunătățit calitatea a vinului și și-a reorientat exporturile pe piețe cu valoare adăugată înaltă. Suportul pentru sectorul vitivinicol al țării va continua și în perioada următoare, fiind parte a unui parteneriat cu Guvernul Moldovei pentru a construi un viitor democratic, sigur și prosper.

Proiectul de licență elaborat pentru localitatea Talmaza Ștefan Vodă include introducerea, cinci compartimente, surse bibliografice și concluzii.

În compartiment „Bazele metodologice, legislative și normative ale amenajării teritoriului plantațiilor viticole”, în scopul întocmirii prezentei teze a fost cercetate o serie de surse documentare, referitoare la dezvoltarea sectorului vitivinicol, inclusiv acte legislative, datele statistice, broșuri tematice și articole din tot lanțului valoric al sectorului, starea actuală și perspectiva dezvoltării plantațiilor viticole în țara noastră.

În compartimentul „Caracteristica condițiilor naturale și economice a localității” este realizată analiza factorilor naturali și economici a dezvoltării localității, folosirea actualmente a

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
						10
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

fondului funciar, au fost sunt studiați factori care influențează alegerea terenurilor pentru amplasarea plantațiilor viticole, alegerea sortimentul în conformitate cu raionarea regiunelor viticole.

În compartimentul „Amenajarea teritoriului plantațiilor multianuale” în conformitate cu identificarea sectorului de teren pentru amplasarea plantației viticole am elaborat proiectul tehnic pentru înființarea plantației, a fost ales sortimentul respective, au fost estimate investițiile necesare și a fost realizat calculi economice pentru argumentarea proiectului pentru două variante al doile fiind proiectarea unui asolament.

În compartimentul „Analiza economica a amenajării teritoriului plantațiilor viticole” unde am identificat grupul de specialiști care au realizat procesul de restabilire în teren a hotarelor pentru elaborarea proiectului de organizare a teritoriului plantațiilor viticole, am studiat timpul necesar pentru realizarea procesului, cheltuielile directe, indirecte și costurile finale de prestare a serviciului.

În compartimentul „Securitatea și sănătatea în muncă” am descris dispozițiile generale privind securitatea și sănătatea în muncă în agricultură și am elaborat Instrucțiunii de protecție a muncii la efectuarea lucrărilor agricole în câmp la îngrijirea plantațiilor viticole.

Concluzile proiectului sunt cu referință la argumentarea economică a proiectului și termenul de recuperare a investițiilor capitale.

Memoriul explicativ a proiectului de licență include 15 tabele, 1 figuri, 33 surse bibliografice și este expusă în 62 pagini.

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		11

CONCLUZII

Cultura vitei de vie și prepararea vinului reprezintă practici umane realizate din cele mai vechi timpuri, în care condițiile de clima și sol pentru cultura vitei de vie sunt cele mai favorabile.

Viticultura are o importanță deosebită pentru economia națională a Republicii Moldova, având în considerare că vița de vie poate fi cultivată pe pante, soluri nisipoase, adică pe locuri puțin utile pentru culturile agricole. S-a calculat că eficiența economică a viticulturii pe glob este mai înaltă decât a culturilor agricole de câmp de 10 ori.

Pentru a-și valorifica la maximum potențialul productiv, vița de vie are nevoie de cantități corespunzătoare de apă, lumina, dioxid de carbon și nutrienți minerali (azot, fosfor, potasiu, și o serie de microelemente). Solul este principala sursă de nutrienți minerali și de apă pentru plante. Capacitatea acestuia de a asigura nutrienții necesari plantelor variază în funcție de nivelul lui de fertilitate.

Vița de vie, deși este reprezentată în cultură de o singură specie, depășește în aria ei de răspândire orice altă specie fructiferă, datorită rodului ei – strugurii și a produselor obținute din struguri. Datorită plasticității ecologice, vița de vie este cultivată pe suprafețe mari în zonele de pe glob cuprinse între paralela 25-50° latitudine nordică și 25-40° latitudine sudică. Ca ramură de producție, în toate țările cu climat favorabil, cultura viței de vie, prin produsele pe care le oferă și datorită faptului că valorifică terenuri improprie altor culturi, deține o pondere importantă în balanțele economice.

În producerea de struguri pentru consum în stare proaspătă și a celor de vin, un rol important îl are soiul de viță de vie. Structura sortimentelor tradiționale și a celor actuale, modernizate prin introducerea de soiuri nou create. Vița de vie este una dintre cele mai vechi plante agricole din lume.

Cultura viței de vie contribuie la valorificarea rațională a fondului funciar, vița de vie valorificând foarte bine terenurile cu fertilitate naturală scăzută, terenurile în pantă, nisipurile și solurile nisipoase, solurile pietroase, scheletice, improprie altor culturi.

Zonele geografice favorabile culturii viței de vie, cuprind regiuni climatice, relief și roci foarte variate ale căror caracteristici corelate cu cerințele ecologice ale soiurilor și portaltoilor sunt determinante în obținerea unor producții de strugurii și vin superioare cantitativ și calitativ. Fiind o ocupație tradițională în țara noastră viticultura a stabilit cele mai favorabile areale pentru obținerea unor vinuri de calitate din regiuni determinate.

Pentru a îmbunătăți sectorul viticol din țara noastră, trebuie să ținem cont de aspectul că: înființare de plantații cu soiuri competitive pe piețele europene, efectuarea investițiilor în infrastructura de procesare și operații post-recoltare prin crearea depozitelor frigorifice, specializarea producătorilor de struguri, aplicarea și utilizarea tehnologiilor specializate la producerea strugurilor de masă și celor pentru vin, asocierea fermierilor în asociații profesionale întru promovarea intereselor producătorilor de struguri și cooperarea lor pentru comercializarea strugurilor la condiții mai avantajoase.

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
						12
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		

BIBLIOGRAFIE

1. Legea viei și vinului: nr. 57 din 10.03.2006 In: Monitorul Oficial nr.64-68 din 19.05.2006
2. Legea Republicii Moldova cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr.276 din 16.12.2016. In: Monitorul Oficial nr. 67-71 din 03.03.2016
3. Legea Republicii Moldova cu privire la protecția soiurilor de plante nr. 39 din 29.02.2008. In: Monitorul Oficial nr.99-101 din 06.06.2008
4. Legea salarizării Nr. 847 din 14-02-2002, În în Monitorul Oficial Nr. 50-52 art. 336, din 11-04-2002
5. Lege Republicii Moldova cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, nr. 186 din 10-07-2008, În: Monitorul Oficial Nr. 143-144 art. 587, din 05-08-2008
6. Hotărârea Guvernului nr.1366 din 01.12 2006 “Cu privire la delimitarea arealului vitivinicol”. In: Monitorul Oficial nr. 186-188 din 08.12.2006
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1157 din 13.10.2008, cu privire la aprobarea Reglementării tehnice “Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole”. În: Monitorul Oficial nr. 193-194 din 28.10.2008.
8. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1313 din 07.10.2002 cu privire la Programul de restabilire și dezvoltare a viticulturii și vinificației în anii 2002-2020. În: Monitorul Oficial nr. 142-143 din 17.10.2002
9. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 292 din 10.05. 2017 cu privire la aprobarea Regulamentul privind modul de ținere al Registrului vitivinicol al Republicii Moldova. In: Monitorul Oficial Nr. 155-161 din 19.05.2017
10. Hotărâre Guvernul Republicii Moldova nr. 840 din 18-11-2020 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a horticulturii pentru anii 2021-2025 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia In: Monitorul Oficial Nr 332-342 din 11-12-2020
11. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. Nr. 743 din 11-06-2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară. În: Monitorul Oficial nr. 79-81 art. 841 din 20-06-2002, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134695&lang=ro
12. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 941 din 22-12-2020 cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe. În: Monitorul Oficial nr. 372-382 art. 1141 din 31-12-2020, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131787&lang=ro#
13. Hotărârea Guvernului nr. 409/2014 din 04.06.2014 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020 Publicat : 10.06.2014. În: Monitorul Oficial Nr. 152 din 10.06.2014

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		13

14. Ordinul Ministerului Agriculturii nr. 196 din 08.10. 2015 privind modul de organizare a procesului de elaborare a proiectului și/sau a planului de organizare a teritoriului pentru înființarea plantațiilor viticole. In: Monitorul Oficial nr. 291-295 din 23.10.2015
15. Ordinul Ministerului Agriculturii nr. 11 din 28.01.2016 cu privire la aprobarea delimitării generale a arealului vitivinicol al Republicii Moldova. In: Monitorul Oficial Nr. 32-37 din 12.02.2016
16. Ordinul Agenției Naționale pentru Geodezie, Cartografie și Cadastru nr. 96^a din 09.12.1997 despre aprobarea Instrucțiunii provizorii cu privire la elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului și Instrucțiunii provizorii privind modul de completare, elaborare și păstrare a dreptului deținătorului de teren
17. Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru, nr. 140 din 06-08-2012 despre aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=10887&lang=ro
18. Catalogul soiurilor de plante pentru anul 2022, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, Comisia de Stat pentru testarea soiurilor de plante, Ediție oficială, Chișinău, 2022, pag.136.
19. Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de elaborare a proiectului și/sau a planului de organizare a teritoriului în vederea înființării plantațiilor de culturi pomicole, nucifere, de arbuști fructiferi și căpșun (123/MADRM/2018), <https://cancelaria.gov.md/ro/content/cu-privire-la-aprobarea-instructiunii-privind-modul-de-elaborare-proiectului-sisau-planului>
20. NISTOR-LOPATENCO, LIVIA. Managementul și economia lucrărilor topogeodezice: Indicații metodice pentru lucrările de laborator, Chișinău: Tehnica-UTM, 2022. -44p.ISBN 978-9975-45-815-3. <http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/20555/Management-economia-lucrari-topogeodezice-Ind-metodice-lab-DS.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
21. NICOLAESCU, GH., CAZACU, F., CUMPANICI, A. Tehnologia de producere a strugurilor de masa. – Chișinău: Bons Officeșt. 2015. 240 p. ISBN 978-9975-87-016-0
22. PERSTNIOV, M., SURUGIU, V., MOROȘAN, E., COROBICA, V. Viticultura, -Ch.; 2000- 502p. ISBN 9975-78-041-5
23. POP NASTASIA. Curs de viticultură generală. Cluj-Napoca: Eikon, 2010. 392 p. ISBN 978-973-757-374-2
24. SÎRBU, RODICA. Indicații metodice pentru lucrările de laborator la unitatea de curs „Amenajarea teritoriului plantațiilor multianuale”, – Chișinău: S. n., 2021 (Lexon-Prim SRL). – 107 p.: ISBN 978-9975-64-327-6. <http://dspace.uasm.md:8080/bitstream/handle/123456789/6908/Indicatii%20metodice.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
25. STRATAN, A., ZBANCĂ, A., MOREI, V. [et al.]. Ghid privind argumentarea economică a activităților din agricultura Republicii Moldova (sectorul vegetal). Ch.: UASM, 2009. 214 p.

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		14

ISBN 978-9975-64-147-0.

26. STRATAN, A., BAJURA, T., LUCĂȘENCO, E., [et.al.]; Tarife de costuri in agricultura: Gid practic. Chișinău: INCE, 2022. 199 p. ISBN 978-9975-3579-4-4, ISBN 978-9975-3579-5-1 (PDF), <https://doi.org/10.36004/nier.2022.978-9975-3579-5-1>
27. ZBANCĂ, A., PANUȚA, S., VIRGILIU MOREI, [et al.]. Bugetarea activităților din sectorul vegetal al Republicii Moldova.; Univ. Agrara de Stat din Moldova.- Chișinău: 2017 (Tipogr.Print-Caro).- 249 p. ISBN 978-9975-56-465-6.
28. www.geoportal.md
29. www.soluri.md
30. www.statistica.md
31. https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Recensamint_agricol/Studiu1_viniviticol_ro.pdf
32. <https://www.moldovenii.md/md/section/408>
33. <https://www.gismeteo.ro/weather-straseni-14496/>
34. <http://talmaza.md/index.php?pag=news&id=1220&rid=468&l=ro>

					<i>UTM 0731.3 – 15 ME</i>	Coala
Mod.	Coala	Nr. doc.	Semnătura	Data		15

